

Plāna minimālā ienākuma līmeņa ieviešanai izstrādes darba grupas sēde

PROTOKOLS Nr.2

Rīgā,

2015.gada 15.maijā

Skolas ielā 28, 2.korpusa 3.stāva zālē

plkst. 10:00

SĒDĒ PIEDALĀS:

Darba grupas vadītāja:

Ieva Jaunzeme, Labklājības ministrijas (turpmāk – LM) valsts sekretāre

Darba grupas vadītāja vietnieks:

Ingus Alliks, LM valsts sekretāra vietnieks

Darba grupas locekļi:

Elīna Celmiņa, LM Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta direktore

Diāna Jakaite, LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta direktore

Indra Kārklīņa, LM Finanšu vadības departamenta direktore

Ieva Kodoliņa-Miglāne, Finanšu ministrijas Nodokļu analīzes departamenta Nodokļu politikas stratēģijas nodaļas vadītāja

Pēteris Leiškalns, Latvijas Darba devēju konfederācijas sociālās drošības un veselības aizsardzības eksperts

Imants Lipskis, LM Darba tirgus politikas departamenta direktors

Mārtiņš Moors, Rīgas domes Labklājības departamenta Sociālās pārvaldes priekšnieks, departamenta direktora vietnieks

Ruta Porniece, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības eksperte nodarbinātības un izglītības jautājumos

Citi:

Egils Baldzēns, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētāja vietnieks

Maksims Ivanovs, LM Bērnu un ģimenes politikas departamenta vecākais eksperts

Ieva Kārklīņa, Pārresoru koordinācijas centra konsultante

Evija Kūla, LM Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta vecākā eksperte

Ilze Skrodele-Dubrovskā, LM Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta direktora vietniece

Baiba Skuja, Rīgas domes Labklājības departamenta Sociālās pārvaldes Sociālās palīdzības administrēšanas nodaļas vadītāja

Māra Sīmane, Pārresoru koordinācijas centra konsultante

Sandra Stabiņa, LM Sociālās apdrošināšanas departamenta direktores vietniece

Dace Trušinska, LM Sociālās apdrošināšanas departamenta nozares vecākā eksperte pensiju un pabalstu politikas jautājumos

SĒDĒ NEPIEDALĀS:

Kristīne Bāra, Finanšu ministrijas Nodokļu analīzes departamenta direktore

Līvija Liepiņa, LM Bērnu un ģimenes politikas departamenta direktore

Jana Muižniece, LM Sociālās apdrošināšanas departamenta direktore

Ilze Rudzīte, Latvijas Pašvaldību savienības padomniece veselības un sociālajos jautājumos

Sigita Sņikere, Pārresoru koordinācijas centra Attīstības uzraudzības un novērtēšanas nodaļas konsultante

Darba kārtība:

1. Darba grupas sēdes atklāšana un darba kārtības apstiprināšana.
2. Apakšgrupu prezentācijas par secinājumiem un priekšlikumiem. Diskusija.
 - 2.1. apakšgrupa „Sociālā palīdzība”
 - 2.2. apakšgrupa “Valsts sociālie pabalsti”
 - 2.3. apakšgrupa „Minimālā pensija”
 - 2.4. apakšgrupa „Bezdarbnieka pabalsts un bezdarbnieku aktivizēšanas pasākumi”
3. Tālākie uzdevumi un izpildes termiņi.
4. Citi jautājumi.

Sēdes norise:

1. Darba grupas sēdes atklāšana un darba kārtības apstiprināšana.

(I.Jaunzeme)

(I.Alliks)

I.Jaunzeme atklāj otro darba grupas sēdi. Informē, ka, neņemot vērā paredzamo budžeta konsolidāciju, iesāktais darbs pie minimālā ienākuma līmeņa ieviešanas turpinās. Par šo jautājumu arī ir liela starptautiska interese. Darba kārtība tiek apstiprināta. Panākta vienošanās, ka diskusija tiks atklāta pēc visu prezentāciju noklausīšanās.

2. Apakšgrupu prezentācijas par secinājumiem un priekšlikumiem.

(I.Skrodele-Dubrovka, M.Ivanovs, D. Trušinska, I.Lipskis)

(I.Jaunzeme, P.Leiškalns)

I.Skrodele-Dubrovka sniedz prezentāciju par apakšgrupas „Sociālā palīdzība” paveikto un priekšlikumiem (skat. pielikumu).

M.Ivanovs sniedz prezentāciju par apakšgrupas „Valsts sociālie pabalsti” paveikto un priekšlikumiem (skat. pielikumu).

D. Trušinska sniedz prezentāciju par apakšgrupas „Minimālā pensija” paveikto un priekšlikumiem (skat. pielikumu).

I.Lipskis sniedz prezentāciju par apakšgrupas „Bezdarbnieka pabalsts un bezdarbnieku aktivizēšanas pasākumi” paveikto un priekšlikumiem (skat. pielikumu).

I.Jaunzeme pateicas par paveikto un aicina izteikt viedokļus.

P.Leiškalns jautā par piemaksu par kopjama cilvēku, vai tāda ir nepieciešama, ja jau šobrīd sociālās drošības sistēma paredz īpašas kopšanas pabalstu.

I.Jaunzeme komentē, ka viss, kas saistīts ar invaliditāti, ir jāvērtē kopumā. Šobrīd atbalsts personām ar invaliditāti ir sadrumstalots, tāpēc jāvērtē, kāds vispār ir pieejamais atbalsts personām ar invaliditāti kopumā un kādu problēmu tas risina.

I.Alliks papildina, ka kopjama persona var būt arī bez invaliditātes, bet vecuma dēļ tai ir nepieciešama kopšana, tāpēc atbalsta formas ir jāvērtē, ņemot vērā dažādas indivīda situācijas.

P.Leiškalns komentē par minimālajām pensijām, aicinot neveidot sarežģītas shēmas, bet piemērot vienkāršāku aprēķinu, nosakot minimālās pensijas apmēru, piemēram, 7 eiro vai citu lielumu par katru stāža gadu.

P.Leiškalns izsaka viedokli par bezdarbniekam plānoto atbalstu, uzsverot, ka jau šobrīd divus gadus pirms pensijas vecuma sasniegšanas persona var doties priekšlaicīgā pensijā, saņemot 50% no sagaidāmās pensijas. Tāpēc jautā, vai nepieciešams dublēt jau esošo atbalstu?

I.Alliks atbild, ka ne visi atbilst kritērijiem, lai pretendētu uz minēto atbalstu.

M.Moors akcentē mērķtiecīguma jautājumu, uzsverot, ka apakšgrupās ir jādiskutē ne tikai par apmēriem un kritērijiem noteiktu pabalstu aprēķināšanai un piešķiršanai, bet arī par sociālo transfertu mērķi. Cilvēki nereti neizmanto tiem piešķirtos pabalstus paredzētajam mērķim. Min Pārresoru koordinācijas centra projektu (elektroniskās kartes personām ar invaliditāti sabiedriskajā transportā), aicinot apsvērt ideju, ka uz šīs projekta platformas varētu integrēt mūsu darbu. Proti, cilvēkiem tiek pārskaitīta konkrēta summa ar nosacījumu, ka tā tiek izlietota noteiktam mērķim. Tādā veidā var netieši stimulēt arī sociālo pakalpojumu attīstību.

Notiek diskusija par ģimenes valsts pabalstu un tā mērķi. Ģimeņu ar bērniem nabadzības mazināšanas un resursu efektīvākas izlietošanas nolūkā tiek apsvērts viens no priekšlikumiem atcelt ģimenes valsts pabalstu par pirmo bērnu, lielāku apmēru novirzot par otro un trešo bērnu, savukārt trūcīgām ģimenēm ar bērniem atbalstu novirzīt caur sociālo palīdzību.

E.Baldzēns kategoriski nepiekrīt piedāvātajam priekšlikumam, paužot uzskatu, ka minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšana nevar notikt uz neaizsargātākās iedzīvotāju grupas – bērnu – rēķina.

M.Moors vēlreiz vērš uzmanību uz pabalstu mērķi, paužot atbalstu priekšlikumam. Uzskata, ka ģimenes valsts pabalsts par pirmo bērnu 11,38 eiro mēnesī kopumā nerisina ģimeņu ar bērniem nabadzības jautājumu, jo turīgākajām ģimenēm šis atbalsts ir nenozīmīgs, savukārt trūcīgām ģimenēm ar bērniem šo atbalstu var nodrošināt caur sociālo palīdzību.

I.Alliks uzsver, ka ģimenes valsts pabalsta radikālāka reforma Latvijā ir problemātiska, jo visas radikālās idejas, lai arī sākotnēji izdiskutētas, tomēr beigās netiek akceptētas.

I.Jaunzeme vēlreiz akcentē minimālā ienākuma līmeņa un šīs darba grupas mērķi - izvērtēt, kā ar esošajiem resursiem un ar minimālu resursu piesaisti sasniegt adekvātu minimālo ienākumu uz vienu iedzīvotāju. Uzsver, ka visas izmaiņas ir jāvērtē attiecībā uz mājsaimniecību nevis indivīdu atsevišķi, tomēr vienlaicīgi vērš uzmanību, ka mājsaimniecību jeb ģimeni varam identificēt tikai tad, ja tā vēršas pēc sociālās palīdzības. Viens no iespējamajiem risinājumiem, ko *I.Jaunzeme* piedāvā, ir izmantot Pasaules Bankas piedāvājumu ar nodokļu-pabalsta mikrosimulācijas modeļa palīdzību veikt aprēķinus par šodien apspriestajām idejām, lai novērtētu piedāvāto priekšlikumu ietekmi uz mājsaimniecību un tās nabadzības risku.

3. Tālākie uzdevumi un izpildes termiņi. (I.Jaunzeme)

I.Jaunzeme aicina darbs grupas vienoties par ievades datiem (parametriem), ko varam nodot Pasaules Bankai modelēšanai, lai saprastu, kādās kombinācijās (valsts sociālie pabalsti, sociālā apdrošināšana, sociālā palīdzība) varam nonākt līdz minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai. Informē, ka tikšanās ar Pasaules Banku plānota 19.06.2015.

4. Citi jautājumi. (I.Jaunzeme)

Nav.

Sēdes noslēgums 11:40.

Pielikumā sēdes materiāli:

1. Komitejas sēdes darba kārtība.
2. Prezentācija „Minimālā ienākuma līmeņa apakšgrupa „Sociālā palīdzība””.
3. Prezentācija „Apakšgrupas “Valsts sociālie pabalsti” secinājumi pabalstu sistēmas restrukturizācijai un pilnveidošanai”.
4. Prezentācija „Minimālā pensija”.
5. Prezentācija „Darba grupa „Bezdarbnieka pabalsts un aktivizācija””.

Darba grupas vadītāja

I.Jaunzeme

Protokolēja

E.Kūla